

بررسی سطح سرمی ایزوآنزیم آلکالین فسفاتاز روده‌ای در افراد مبتلا به ژیاوردیازیس

چکیده

زمینه و هدف: ژیاوردیازیس توسط تک یاخته تاژکداری به نام ژیاوردیا لامبلیا ایجاد می‌گردد که در سیر زندگی خود دارای دو فرم متحرک یا تروفوزوئیت (فرم فعال) و فرم مقاوم یا کیست می‌باشد که انتقال آلودگی از طریق فرم کیست صورت می‌گیرد. از نظر بیماری‌زایی، ژیاوردیازیس تغییرات عدیده‌ای را در روده باریک اعمال می‌کند. یکی از این موارد، تغییر در سیستم آنزیمی میزبان می‌باشد؛ لذا هدف از این مطالعه، ارزیابی تغییرات پاتوفیزیولوژی سطح سرمی آلکالین فسفاتاز روده‌ای در افراد مبتلا به ژیاوردیازیس می‌باشد.

روش بررسی: در این مطالعه ابتدا ۶۷ نفر از بیماران مبتلا به ژیاوردیازیس که آلودگی انگلی آنها با دو روش گسترش مستقیم و فرمل دترجنت تأیید شده بود، انتخاب شدند و سپس آزمایشات آلانین آمینو ترانسفراز (Alanin = GPT) و گاما گلوتامیل ترانسفراز (γ GT = γ Glutamyl transfrase) بر روی سرم این بیماران انجام گرفت، در مرحله بعد میزان آلکالین فسفاتاز توتال نیز در این بیماران ارزیابی شد. درانتها با استفاده از کیت الکتروفورز، نمونه سرم بیماران از نظر باند های ایزوآنزیمی آلکالین فسفاتاز ارزیابی شد. در این بررسی همچنین ۳۰ نفر از افراد سالم که هیچ گونه آلودگی انگلی نداشتند، جهت مقایسه انتخاب شدند و تمامی آزمایشات ذکر شده در مورد آنها نیز انجام گرفت. این مطالعه از نوع توصیفی Cross-Sectional بود و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون آماری ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده از این مطالعه نشان می‌دهد که در بیمارانی که دچار آلودگی شدید ژیاوردیایی هستند و کلونیزاسیون تک یاخته در روده باریک بیش‌تر است، ایزوآنزیم روده ای آلکالین فسفاتاز نیز افزایش می‌یابد. نتیجه‌گیری: آلودگی ژیاوردیا سبب می‌شود که جذب روده‌ای یون کلسیم کم شده و متعاقباً مقدار آن در سرم نیز کاهش یابد، که خود باعث افزایش ترشح هورمون پاراتورمون (PTH=Parathormone) از غدد پاراتیروئید می‌شود. این هورمون بر روی ویتامین D3 اثر نموده و آن را فعال می‌کند که اثر این ویتامین بر روی سلولهای اپیتلیال روده باریک از یک سو موجب افزایش ترشح آلکالین فسفاتاز روده‌ای شده و از سوی دیگر منجر به افزایش جذب کلسیم می‌شود.

کلیدواژه‌ها: ۱- آلکالین فسفاتاز روده‌ای ۲- ایزوآنزیم ۳- ژیاوردیا لامبلیا ۴- الکتروفورز ۵- پی.تی.اچ

*دکتر لامع اخلاقی I

دکتر هرمزد اورمزدی II

دکتر عبدالوهاب احسانی‌زنوز III

مهدی تولا IV

خدیجه خانعلیها IV

شهاب‌الدین سروی IV

ملوک بیرموند IV

مقدمه

ژیاوردیا لامبلیا جزء خانواده تاژکداران حیوانی (Zoomastigophora) است که برای اولین بار در سال ۱۶۸۱، وان لیون هوک (Van leeuwen hoek) این ارگانسیم را در مدفوع خودش کشف و گزارش نمود. شرح ساختمان و شکل این ارگانسیم در سال ۱۸۵۹ توسط لامبل (Lambel) ارائه

گردید و آن را سرکوموناس اینتستینالیس (Cercomonas intestinalis) نامید و بعد از مدت‌ها در سال ۱۹۱۵ توسط Stiles، ژیاوردیا لامبلیا نامیده شد.^(۱) آلودگی به ژیاوردیازیس جهانی است و درایران از شیوع بالایی برخوردار است. براساس گزارش واحد

این مقاله خلاصه پایان نامه آقای مهدی تولا در مقطع کارشناسی ارشد انگل شناسی به راهنمایی آقای دکتر هرمزد اورمزدی و آقای دکتر لامع اخلاقی و مشاوره دکتر عبدالوهاب احسانی زنوز می‌باشد.

- (I) دانشیار گروه انگل‌شناسی، دانشکده پزشکی، تقاطع بزرگراه شهید همت و چمران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران (* مؤلف مسئول).
(II) استاد و مدیر گروه انگل‌شناسی، دانشکده پزشکی، تقاطع بزرگراه شهید همت و چمران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.
(III) دانشیار گروه بیوشیمی، دانشکده پزشکی، تقاطع بزرگراه شهید همت و چمران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.
(IV) دانشجوی دکترای انگل‌شناسی، دانشکده پزشکی، تقاطع بزرگراه شهید همت و چمران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.